

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ФЛОРА ОЧИМА БЕЛЬГІЙЦІВ

Не варто вкотре констатувати, що зона відчуження є єдиним у світі своєрідним дослідницьким полігоном. Унікальність його вже давно визнана науковцями всіх країн, які вивчають наслідки впливу радіації на навколишнє середовище.

Однією із організацій, що безпосередньо займається ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, є державне підприємство "Чорнобильводоексплуатація". Його працівники постійно співробітничать з науковцями України. Стратегія і тактика водоохоронної діяльності в зоні відчуження заснована на дослідженнях Держкомгідромету та Інституту геологічних наук НАН України.

Великий досвід, здобутий працівниками "Чорнобильводоексплуатації" у тісному співробітництві з ученими Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту Держкомгідромету України, цікавить науковців не лише країн СНД, але й далекого зарубіжжя.

УкрНДГМІ бере активну участь у міжнародних проєктах, що стосуються вивчення механізмів міграції радіонуклідів водними шляхами.

У рамках цих проєктів із зоною відчуження знайомилась делегація вчених Скандинавських країн. Арт Гунар Бухтен та Нілс Роар Саслфхун представляли агентство водних ресурсів Норвегії, Ласло Ірітц прибув зі Швеції, а Ян Холбу та Моденс Бухвальд - з Данії.

Головна мета візиту - охорона вод у зоні ЧАЕС. Саме водоохоронні комплекси та споруди, діяльність спеціалістів цієї галузі, результати, яких домоглися спеціалісти "Чорнобильводоексплуатації" разом з науковцями УкрНДГМІ, найбільше цікавили гостей.

Завершення візиту було суто практичним. Сторони попередньо обговорили шляхи залучення коштів на науковий супровід робіт, пов'язаних із завершенням сучасної фази водоохоронної діяльності в зоні ЧАЕС.

Якщо увагу скандинавських науковців привертала саме водоохоронні споруди, то учених з Бельгійського ядерного центру Хільгаде Ван Ден Хоф і Франколда Гура - те, що росте на них та біля води. Офіційно прибувши в Україну на робочу нараду, присвячену проблемам екології забруднених територій, вони вирішили на власні очі подивитись: що і як росте на землях зони відчуження. Інтерес до цього у них був науковий - Хільгаде і Франколд працюють в галузі закріплення забруднених ґрунтів з метою запобігання вітровій ерозії, розповсюдженню радіонуклідів та їхньої вертикальної міграції. Останніми роками колективом науковців, у якому вони працюють, були виведені швидкоростучі породи дерев, що показали добрі результати, але в лабораторних умовах. Їхню ефективність необхідно перевірити в природному середовищі. Саме такі умови, що включають в себе ще й радіонуклідне забруднення, якого немає в Бельгії, наявні у зоні відчуження.

Отримавши вичерпну інформацію від директора "Чорнобильводоексплуатації" Е.Л. Панасевича про природні умови в місцях розташування водоохоронних споруд і розробивши маршрут огляду, молоді бельгійські вчені у супроводі головного інженера О.І. Клименка та інших українських колег зробили розвідку місць потенційного використання наукових доробків у майбутньому.

Дещо з побаченого викликало у них особливу зацікавленість. Рослини, що виконують функції, схожі на "бельгійські" дерева, це висаджені на піщаних дамбах водоохоронних споруд українськими дослідниками - булавоносець, війник та піщанка.

Саме вони допомагають запобігти ерозії ґрунтів.

Результатами огляду бельгійці лишилися задоволеними, хоч дещо потребує наукового уточнення. Але перший крок на спільну дослідницьку дорогу зроблено.

Владислав ВАЛЕЧ.

На знімку: Хільгаде Ван Ден ХОФ (ліворуч) та Франколд ГУР знайомляться з представником чорнобильської флори.

Фото Олексія ЧЕРНОВА.